

UČNI NAČRT SPECIALISTIČNEGA ŠTUDIJA GEŠTALT PSIHOTERAPIJE (GP) na SFU Ljubljana

Cilj izobraževanja iz geštalt terapije je, da udeleženec izobraževanja postane profesionalen, avtonomen in odgovoren, torej kompetenten psihoterapevt. Program izobraževanja je sestavljen tako, da omogoča razvijanje temeljnih splošnih in specifičnih ter specializiranih kompetenc in zagotavlja doseganje kvalitativnih standardov, ki so značilni za geštalt pristop, in temelji na izobraževalnih standardih EAGT, je v skladu z EAP in izobraževalnimi standardi Sloges (Slovenskega društva za gestaltsko terapijo).

Temeljni tematski sklopi (povzeti po Training standards EAGT):

1. Zgodovina in korenine geštalt terapije
2. Teorija geštalt terapije
3. Človeški organizem in okolje
4. Tehnike v geštalt terapiji
5. Diagnostika
6. Različni klinični pristopi
7. Področja in strategije uporabe geštalt terapije
8. Geštalt terapevt v terapevtskem odnosu
9. Etična načela in njihova aplikacija
10. Uporaba supervizije, intervizije in samorefleksije in kritične evalvacije
11. Človekove pravice in multikulturalnost
12. Raziskovanje v geštalt pristopu
13. Preventiva in izobraževanje

Znotraj teh sklopov razvijajo kompetence, ki jih razumemo in vrednotimo kot znanje, ravnanje in delovanje in kot stalni vseživljenjski proces. Udeleženci izobraževanja jih razvijajo skozi izkustveno učenje na delavnicah, osebno terapevtsko izkušnjo, skupinsko terapevtsko izkušnjo, delo v

intervizijskih skupinah in supervizijo. Kompetence so zajete v sklope (povzeto po Professional Competencies and Quality Standards: Specific Competencies of Gestalt Therapists).

- **Vzpostavljanje in razvijanje psihoterapevtskega odnosa:**

V geštalt terapiji je odnos centralnega pomena, terapevt in klient ga soustvarjata in sta enakovredna, kar pomeni, da ob delita svoje zaznave, misli, občutke. Terapevt je odgovoren za terapevtski proces. Sposoben je osredotočenja na vzpostavljanje kontakta in razvijanje odnosa, sposoben biti prisoten tu in zdaj, videti klientove vire moči, sposobnosti prisotne v polju. Uporablja fenomenološko metodo in dialog ter ostaja usmerjen na proces.

Raziskovanje klientove situacije, ki vsebuje oceno, diagnozo, konceptualizacijo. Zaveda se, kako sam vpliva na kontaktni proces in prepoznava fenomene na kontaktni meji in razvijati kontakt s klientom tu in zdaj.

- **Dogovor** o ciljih terapije, ki pomeni razvijanje cilja, načrta in načrtovanje terapevtskih strategij. Sposoben je dati feedback klientu. Sposoben je biti jasen, podporen in spodbuden.
- **Uporaba različnih intervencij**, predvsem eksperimenta in načrtovanja novih izkušenj. Sposoben je v terapevtski situaciji uporabiti intervence ki so praktične aplikacije principov geštalt teorije. Temeljne so zavedanje, kontakt, paradoksalna teorija spremembe, eksperimentiranje in osredotočanje na proces. Uporaba fenomenološke metode in vstopanje v eksistencialen dialog, v katerem ostaja avtentičen, osebni in se zaveda soustvarjanja izkušnje.
- **Obvladovanje sprememb, krize in delo s travmo:** prepoznavanja krize, poznavanje ključnih intervencij, iskanje sposobnosti podpore v klientu in njegovem okolju, po potrebi presoditi nujno drugo obliko pomoči.
- **Zaključevanje in evalvacija** ob koncu terapevtskega procesa, ki je poseben del procesa.
- **Sodelovanje z drugimi strokovnjaki**, kar se nanaša na poznavanje DSM V in razvojnih teorij in sposobnost izmenjave različnih stališč in pogledov z drugimi strokovnjaki v korist klientov.
- **Uporaba supervizije, intervizije in kritične evalvacije**, ki kaže na sposobnost zavedanja, refleksije, kritičnega mišljenja in fenomenološkega učenja.
- **Etika in občutljivost za medkulturne razlike, spolno diskriminacijo, medgeneracijske razlike**, kar terapevti upoštevajo pri svojem delu in se zavedajo razlik, ki lahko vplivajo na njihovo delo s klienti.
- **Management in vodenje administracije**, poznavanje načinov shranjevanja zaupnih dokumentov, povezanih z njihovim delom.
- **Raziskave v geštalt terapiji**, ki se nanašajo na raziskovanje kvalitete zavedanja, pozornosti, integritete izkušnje ipd. kar so fenomeni, ki zahtevajo znanje procesnih metod raziskovanja in posebnih oblik obdelave ter interpretacije podatkov, zbranih od klientov in psihoterapevtov.

Oblike poučevanja in učenja:

Posredovanje teorije in diskusije na delavnicah.
Izkustveno učenje v manjših skupinah na izkustvenih delavnicah.
Supervizirano psihoterapevtsko delo v trojkah v okviru izkustvenih izobraževalnih delavnic.
Skupinski proces.
Supervizija v živo.
Individualni študij literature in predstavitev v skupini.
Intervizijske skupine.
Supervizirano delo s klienti.
Osebna izkušnja terapije.

Udeleženci izobraževanja iz geštalt terapije morajo opraviti:

1. Teorija in metodologija (predavanja, seminarji, vaje): 600 (po EAGT standardih)
2. Intervizijske skupine: skupaj najmanj 120 ur
3. Supervizija (individualna, skupinska): najmanj 150 ur
4. Osebna izkušnja: najmanj 250 ur (od tega je priznanih 80 ur v štirih vikendih osebne izkušnje). Poleg tega je potrebno opraviti še 170 ur individualne osebne izkušnje, od tega je lahko 30 ur pri učnem terapevtu v sorodnih pristopih: integrativna, psihodrama)
5. Delavnice in seminarji iz gestalt pristopa: najmanj 50 ur.
6. Supervizirana psihoterapevtska praksa dela s klienti: najmanj 630 ur

Tabela 1: Hiter pregled učnega načrta geštalt pristopa z opredeljenim obsegom ur

Del izobraževanja		Št. ur
Teorija	Predavanja, seminarji, vaje	≥ 600 ur
	Intervizijske skupine	≥ 120 ur
	Dodatne delavnice in seminarji iz gestalt pristopa*	≥ 50 ur
Praksa	Psihosocialna praksa v učnih bazah	≥ 140 ur
	Supervizija prakse v učnih bazah	> 15
	Psihosocialna praksa v Ambulanti	≥ 140 ur
	Psihiatrična praksa	≥ 140 ur
	Psihoterapevtsko delo	≥ 630 ur
	Supervizija psihoterapevtske prakse	≥ 150 ur
Osebna izkušnja	Individualna osebna izkušnja	≥ 170 ur
	Skupinska osebna izkušnja	≥ 80 ur
SKUPAJ		2.235 ur

* zajema druge delavnice, seminarje ali udeležbo na kongresih iz Geštalta

PRVI (PRIPRAVLJALNI) LETNIK

Predmetnik

Oblika vsebine		Predmet	Št. ur
SEMINARJI	1.	Uvodno srečanje	4
	2.	Razvojna psihologija: otroštvo, mladostništvo, srednja leta	30
	3.	Razvojna psihologija: starost	15
	4.	Psihodiagnostika (I)	30
	5.	Psihiatrija (II)	30
	6.	Otroška in adolescentna psihiatrija	30
	7.	Psihofarmakologija	45
	8.	Psihosomatika	30
	9.	Rehabilitacija in specialna pedagogika	30
	10.	Znanstvena raziskovalna metodologija v psihoterapiji (II)	15
	11.	Bralni seminar	6
		Skupaj	265 ur
PRAKSA	12.	Psihosocialna praksa v učnih bazah	140
	13.	Supervizija psihosocialne prakse	> 15
			Skupaj
OSEBNA IZKUŠNJA	14.	Skupinska osebna izkušnja	20 ur
		SKUPAJ	440 ur

Splošni cilj prvega pripravljalnega letnika je spoznavanje s splošnimi vsebinami, razvojnimi teorijami v razvojni psihologiji, psihopatologija, psihodiagnostika, psihofarmakologija, rehabilitacijska in specialna pedagogika (preventiva), znanstvena raziskovalna metodologija v psihoterapiji.

Splošne vsebine iz prvega letnika dogradimo s specifično gestaltičnega vidika še v naslednjih treh letih, in sicer diagnostika, raziskovanje, razvojne teorije in delo z otroki in mladostniki.

Pričakovano znanje in sposobnosti

- Poznajo razvojne teorije, različna življenjska obdobja.
- Poznajo diagnostiko (DSMV).
- Poznajo psihopatologijo.
- Poznajo področje preventive in izobraževanja.
- Poznajo specifično raziskovalno metodologijo.
- Sposobni so zasnovati etično in strokovno utemeljeno raziskavo terapevtskega dela in predstaviti svojo raziskavo.

Obveznosti udeležencev izobraževanja v prvem letu:

- Prisotnost na vseh predavanjih in delavnicah oz. da v primeru odsotnosti pokažejo obvladovanje obravnavane teme.

- Opravi vse izpite.
- Napišejo refleksijo skupinske osebne izkušnje v obsegu od 1200 do 1500 besed.

- V okviru bralnega seminarja pripravijo predstavitev iz gestalt literature na izbrano temo in jo predstavijo skupini.

DRUGI LETNIK

Predmetnik

Oblika vsebine	Vsebina		Št. ur
SEMINARJI	1.	Izkustvena delavnica/Teorija: Zavedanje, kontakt in etika	3 dni - 24 ur
	2.	Izkustvena delavnica- Dialog v terapevtskem odnosu	3 dni - 24 ur
	3.	Izkustvena delavnica/Teorija: Fenomenologija, kontaktne meje	3 dni - 24 ur
	4.	Izkustvena delavnica/Teorija: Cikel izkustva in samoregulacija, introjeksija	3 dni - 24 ur
	5.	Izkustvena delavnica/Teorija: Projekcija in retrofleksija	3 dni - 24 ur
	6.		
	7.	Bivalna delavnica/Teorija Eksperimenti v geštaltu in feedback	4 dni - 30 ur
		Skupaj	175 ur
PRAKSA	8.	Izkustvena delavnica/Teorija: Kreativni mediji v geštalt terapiji (igre v vlog, praksa)	35
	9.	Psihiatrična praksa	140*
			Skupaj
OSEBNA IZKUŠNJA	10.	Individualna osebna izkušnja	30*
	11.	Skupinska osebna izkušnja	60
			Skupaj
		SKUPAJ	415 ur

* priporočeno

Cilji:

V ospredju je spoznavanje s temeljnimi pojmi geštalt terapije skozi **osebno izkušnjo**, usmerjeno v osebno rast. Udeleženci se spoznajo s temeljnimi principi gestalt terapije, razvijejo sposobnost samozavedanja in samorefleksije. Prepoznavajo fenomene na kontaktni meji, eksperimentiranje in raziskovanje lastnih odzivov in dinamike itd. Razvijajo kapaciteto biti prisoten tu in zdaj, zavedanja, empatije, spontanosti ter fleksibilnosti v kontaktu, zavedanje sebe in drugih.

Vsebine:

Izkustveno učenje je teoretsko podkrepljeno.

Temeljna teoretska izhodišča geštalt terapije, kot so: kreativna prilagoditev, lik-ozadje, tukaj in zdaj, Self kot proces, Self: koncept id, ego in osebnost, holizem, kontinuum zavedanja, kontaktna meja, cikel izkustva, fenomeni na kontaktni meji: introjeksija, retrofleksija, projekcija, konfluenca, nezaključeni geštalti: Ziegernikov efekt, samoregulacija, razvijanje eksperimentov, kreativni mediji v gestalt terapiji.

Pričakovano znanje in sposobnost:

- Po drugem letniku od udeležencev pričakujemo, da izkazujejo osnovno znanje, razumevanje in uporabo temeljnih pojmov geštalt teorije (lik in ozadje, kontakt, zavedanje, polje, kontaktna meja, fenomeni na kontaktni meji, eksperiment) ter temeljne pojme s področja eksistencializma in fenomenologije.
- Poznajo cikel izkustva in samoregulacije in znajo prepoznavati zastoje.
- Sposobni so razlikovati med procesom in vsebino.
- Sposobni so reflektirati osebne izkušnje in spremljati spremembe ter jih povezovati s temeljnimi geštaltističnimi pojmi.
- Sposobni so uporabljati različne kreativne medije, razvijati eksperimente.
- Poznajo Etični kodeks, prepoznavajo etične dileme, razvijajo občutljivost za etična vprašanja. Poznajo ustrezno zakonodajo ter ravni etičnega sodelovanja z drugimi strokovnjaki.

Povratna informacija ob zaključku drugega letnika vsebuje samoevalvacijo, evalvacijo članov skupine za vsakega posameznika in povratno informacijo trenerjev, in sicer na podlagi formativnega spremljanja, ki je umeščeno v učni proces. V procesu sprotnega preverjanja, dobijo udeleženci povratno informacijo o svojem znanju ter o svojem učenju ter priporočila za nadaljnji razvoj. Vsak udeleženec izobraževanja pošlje teden dni pred zadnjo delavnico vsakemu od udeležencev evalvacijo. Vprašanja za evalvacijo so predhodno predstavljena.

Obveznosti udeležencev izobraževanja v drugem letu:

- Prisotnost na vseh delavnicah oz. da v primeru odsotnosti pokažejo obvladovanje obravnavane teme.
- Po vsaki delavnici napišejo samorefleksijo v obsegu od 1200 do 1500 besed.
- Napišejo tri eseje, v katerih pokažejo razumevanje teorije v povezavi s konkretno izkušnjo v učni terapiji, problematizirajo obravnavane pojme in vključujejo različne poglede (različnih avtorjev) na obravnavano temo. Pri tem upoštevajo strukturiranost eseja, upoštevajo akademske standarde citiranja. Esej v obsegu od 1800 do 2000 besed.
- V intervizijski skupini pripravijo predstavitev literature na izbrano temo in predstavijo skupini.
- Vodenje skupine.
- Redna osebna izkušnja.
- Sestajanje intervizijske skupine enkrat mesečno po 3 ure. Skupina pripravi poročilo.
- Individualni študij literature in predstavitev v skupini.

TRETJI LETNIK

Predmetnik

Oblika vsebine	Vsebina	Št. ur
SEMINARJI	1. Izkustvena delavnica/Teorija: Delo s telesom	3 dni - 24 ur
	2. Izkustvena delavnica/Teorija: Dialog v terapevtskem procesu	3 dni - 24 ur
	3. Izkustvena delavnica/Teorija: Transfer in kontratransfer	3 dni - 24 ur
	4. Izkustvena delavnica/Teorija: Teorija selfa	3 dni - 24 ur
	5. Izkustvena delavnica/Teorija: Travma	3 dni - 24 ur
	6. Izkustvena delavnica/Teorija: Delo s sanjami	3 dni - 24 ur
	7. Izkustvena delavnica/Teorija: Geštalt diagnostika in DSM V in osebne motnje	3 dni - 24 ur
	8. Izkustvena delavnica/Teorija: Delo z otroki in mladostniki	3 dni - 24 ur
	9. Bivalna izkustvena delavnica-pregled teorije in kreativnost, čuječnost/feedback	4 dni - 30 ur
	Skupaj	222 ur
PRAKSA	10. Psihosocialna praksa v Ambulanti SFU Ljubljana	45
	11. Terapevtski proces (izkustveno delo - igre vlog, praksa)	30
	12. Delo s skupinami (izkustveno delo - igre vlog, praksa)	30
		Skupaj
OSEBNA IZKUŠNJA	13. Individualna osebna izkušnja	30 ur*
	SKUPAJ	357 ur

* priporočeno

Cilji:

Poglabljanje in razumevanje temeljnih pojmov za uvajanje za delo s klienti, razvijanje kompetence za osredotočenje na vzpostavljanje kontakta, prepoznavanje prekinjanja kontakta (terapevtskega in klientovega), zavedanje kontaktnih meja, sposobnost prisotnosti in uporabe fenomenološke metode.

Vsebine:

Terapevtski setting in kontekst, raziskovanje pričakovanj in vzpostavljanje terapevtskega dogovora, procesna diagnostika, ocena, raziskovanje klientovega polja oz. situacije, terapevtski prostor kot sedanja situacija, organiziranost polja, raziskovanje klientove podpore, osredotočanje na izkušnjo, skrb in kreativna indiferentnost, estetski kriterij, polarnosti, teorija polja, paradoksalna teorija spremembe, fenomenologija v geštalt terapiji, delo s telesom, , travma, soustvarjanje, horizontalizem, intencionalnost, intersubjektivnost, teorija selfa, transfer in kontratransfer, delo s sanjami in metaforami, dialog, delo s sanjami, delo z otroki in mladostniki in delo s skupino ter DSM V in specifik gestalt diagnostike.

Pričakovano znanje in sposobnost:

- Udeleženci pokažejo poglobljeno znanje, razumevanje in uporabljajo temeljne pojme gešalt terapije: lik-ozadje, fenomeni na kontaktni meji, fenomenološko metodo, terapevtski odnos, terapevtski dogovor, kontakt, zavedanje, polje, kontaktna meja, eksperiment itd.
- Znajo nuditi podporo in izziv, pomagajo ozaveščati klientove kreativne prilagoditve ter podpirajo klienta pri raziskovanju lastne podpore in virov moči za uresničevanje potreb.
- Poznajo funkcije selfa.
- Prepoznavajo in spodbujajo klientovo zavedanje odzivov v telesu v povezavi z motnjami na kontaktni meji, jih znajo raziskovati skupaj s klientom in odpirati prostor za telesno izkušnjo novega ('embodied experience'). Znajo uporabiti telo kot vir informacije za izkušnje, za katere klient še nima zavedanja niti besed in so izraz klientovega neizrečenega notranjega sveta.
- Prepoznavajo svoje telesne odzive, ki so jim lahko vir informacij o trenutni situaciji in kakovosti kontakta s klientom in s seboj.
- Prepoznavajo transfer/kontratransfer kot vzorec ponavljajoče se nuje, da bi zaključili gestalt, razumejo, da gre za proces prenosa iz stare situacije v sedanje in znajo to raziskovati v odnosu in s tem ravnati v terapevtskem procesu.
- Poznajo in znajo v situaciji slediti temeljnemu principom teorije polja pri delu s posameznikom ali skupino oz. parom ter pri delu z otroki in mladostniki.
- Znajo voditi skupino in prepoznavajo faze, stanje in razvoj skupinske dinamike in prepoznavajo vloge, ki jih posamezniki prevzemajo v skupini. Razvijajo sposobnosti za vodenje skupinskega procesa.
- Znajo podpirati in razvijati sebe za sprejemanje različnosti med člani skupine.
- Poznajo specifične razvojne naloge otroka in mladostnika ter znajo situacijsko uporabiti ustrezne intervencije za opolnomočenje otrokovega ali mladostnikovega selfa v kontekstu družine, šole oz. prijateljskih skupin. Prepoznajo stopnjo mentalnega, socialnega in emocionalnega razvoja pri otroku in mladostniku, znajo z njim vzpostaviti ustrezen odnos ter poznajo in znajo uporabiti načine za podpiranje njegovega razvoja k večji zmožnosti samoregulacije, samospoštovanja in identitete. Prepoznajo krizo kot osebni pojav in tudi kot pojav s perspektive polja.
- Prepoznajo doživljanje in odzivanje posameznika v kriznih situacijah in ob travmatskih izkušnjah, ločijo med razvojno travmo in travmatskimi dogodki in se znajo ustrezno odzvati na potrebe klienta in podpirati njegove vire moči.
- Poznajo razlike med medicinsko klasifikacijo čustvenih in osebnostnih motenj DSM V in gestaltistično procesno diagnostiko, ki jo postavijo v okvir fenomenološke perspektive polja.
- Poznajo vzorce oz. karakteristike, ki pripadajo določenim osebnostnim motnjam in karakteristike specifičnih motenj osebnostnega funkcioniranja. Znajo jih oceniti in ustrezno ravnati ter slediti spremembam v terapevtskem procesu in orisati terapevtski proces.
- Razumejo in uporabijo koncept diagnoze kot opis specifičnega stanja v danem trenutku, se ne osredotočajo na simptome, pač pa znajo opisati proces in vedenje pri klientu.
- Poznajo gešaltistično teorijo v povezavi s sanjami in znajo klienta usmerjati v raziskovanje pomenov in na različne načine raziskovati sanje (kreativni medije, telo...).
- Razvijajo sposobnost uporabe supervizije.

Obveznosti udeležencev izobraževanja v tretjem letu:

- Prisotnost na vseh delavnicah.
- Vodenje skupine.
- Po vsaki delavnici napišejo samorefleksijo v obsegu od 1200 do 1500 besed.
- Napišejo tri eseje, v katerih pokažejo razumevanje teorije v povezavi s konkretno izkušnjo v učni terapiji, problematizirajo obravnavane pojme in vključujejo različne poglede (različnih avtorjev) na obravnavano temo. Pri tem upoštevajo strukturiranost eseja, upoštevajo akademske standarde citiranja. Esej v obsegu od 1800 do 2000 besed.
- Redna osebna izkušnja.
- Sestajanje intervizijske skupine enkrat mesečno po 3 ure.
- Individualni študij literature in predstavitev v skupini.
- Supervizirano delo v psihosocialni ambulanti s soudeleženci izobraževanja.

Po tretjem letniku udeleženci izobraževanja pridobijo dovoljenje za začetek dela s klienti v skladu s pravili SFU za začetek dela s klienti. Pogoj so opravljene vse zahteve s strani ambulante in dovoljenje študijske komisije gestalt pristopa, ki udeležence formativno spremlja in oceni njihovo trenutno kompetentnost za začetek dela s klienti.

Kriteriji za začetek dela s klienti:

- Kapaciteta za razlikovanje med dojetjem sebe in drugih.
- Sposobnost zaznavanja projekcije in zmožnost primerne feedbacka oz. povratne informacije.
- Sposobnost različnega dojetja interakcij v skupini in aplikacija le-tega znotraj skupine.
- Sposobnost na gestaltistični terapevtski način spoprijeti se s problemi in konflikti znotraj skupine.
- Zmožnost ne prekinjati terapevtskega dela z drugimi z lastnimi problemi.
- Pomemben razvoj lastnega terapevtskega odnosa.
- Sposobnost izvajanja gestalt terapevtskega dela v skladu s stopnjo svoje usposobljenosti s soudeleženci v skupini.

ČETRTI LETNIK

Predmetnik

Oblika vsebine	Predmet		Št. ur
SEMINARJI	1.	Povezava teorije in prakse v GT ter kritična presoja	3 dni - 24 ur
	2.	Geštalt v organizaciji	3 dni - 24 ur
	3.	Delo s pari /spol in seksualnost	3 dni - 24 ur
	4.	Bivalna delavnica- teorija in delo s telesom, multikulturnost, socialna odgovornost, razvoj profesionalne identitete	4 dni – 30 ur
	Skupaj		102 ur
PRAKSA	7.	Psihoterapevtska praksa v Ambulanti SFU Ljubljana	150 ur*
OSEBNA IZKUŠNJA	9.	Individualna osebna izkušnja	30 ur*
SKUPAJ			282 ur

* Priporočeno

Cilji:

Splošni cilj četrtega letnika je poglobljanje poznavanja, razumevanja in samostojnejšega vodenja terapevtskega procesa.

Udeleženci nadgradijo in poglobijo znanje in razumevanje ter uporabo temeljnih pojmov geštalt terapije.

Uporabijo geštalt terapijo na različnih področjih: delo s skupino, delo s pari, delo z otroki in mladostniki.

Razvijajo različne kompetence za psihoterapevtsko delo: spremljanje procesa od sekvence do sekvence, raziskujejo odnos tu in zdaj, opisujejo proces, ustrezno oblikujejo in uporabijo eksperiment, spremljajo spremembe, vključujejo telesne odzive, vzpostavljajo dialoški odnos itd.

Vsebine:

Poznajo posebnosti dela s različnimi osebnostnimi motnjami (nevroza, psihoza, narcisizem, borderline, zasvojenosti), poglobitev temeljnih konceptov geštalt terapije in teorije in njihova uporaba v praktičnem delu v organizaciji, delu s pari, teme: seksualnost in spol, multikulturnost in duhovnost v terapiji ter oblikovanje profesionalne identitete in lastnega sloga, avtentičnost.

Pričakovano znanje in sposobnost:

- Povezati teorijo in prakso ter so sposobni kritične presoje.

- V odnosu s klientom znajo 'uporabljati' zavedanje, kontakt in eksperiment kot temeljne terapevtske instrumente v geštalt pristopu.
- Znajo vzpostaviti dialoški odnos, kar pomeni, da so pristni, prisotni tu in zdaj in odzivni in se zavedajo, kako s klientom soustvarjajo sedanjo izkušnjo. Prepoznavajo fenomene na kontaktni meji.
- Razvijajo svojo sposobnost uporabe supervizije in intervizije in znajo prepoznati in uporabiti napake in zmote kot vir učenja.
- Prepozna razliko med posameznimi osebnostnimi motnjami in zna uporabiti geštalt teorijo in metodologijo pri delu in se zaveda lastnih kontratransfernih odzivov in prekinitev na kontaktni meji,
- Razvije sposobnost dela s vprašanji spolnosti, spola.
- Razvije sposobnost dela s vprašanji duhovne, eksistencialne narave.
- Zna uporabiti koncept paradoksalne teorije spremembe.
- Zna kompetentno uporabiti koncept teorije polja.
- Sposoben se je zavedati pomembnosti konceptov self funkcij.
- Zna ustvarjati dialoški odnos in kompetentno uporabljati fenomenološko metodo.
- Zna opazovati in vključevati telesni proces.
- Zna kritično reflektirati psihoterapevtski proces in napredek.
- Sposoben je razvijati profesionalno identiteto in svoj terapevtski stil.
- Sposobni so tudi jasno izraziti svojo potrebo v superviziji, se samorazkriti, se zavedati svojih občutkov v procesu, še posebno sramu. Sposobni so dialoga na ne-hieraričen način in fenomenološkega učenja.

Obveznosti udeležencev izobraževanja v četrtem letu:

- Prisotnost na vseh delavnicah oz. da v primeru odsotnosti pokažejo obvladovanje obravnavane teme.
- Vodenje skupine.
- Po vsaki delavnici napišejo samorefleksijo v obsegu od 1200 do 1500 besed.
- Napišejo tri eseje, v katerih pokažejo razumevanje teorije v povezavi s konkretno izkušnjo iz svoje terapevtske prakse s klientom, problematizirajo obravnavane pojme in vključujejo različne poglede (različnih avtorjev) na obravnavano temo in prikažejo, kako so uporabili supervizijo. Pri tem upoštevajo strukturiranost eseja, upoštevajo akademske standarde citiranja. Esej v obsegu od 1800 do 2000 besed.
- Poročilo o superviziranem delu s klienti, v katerem predstavi svoj supervizijski proces.
- Supervizija obvezna na vsake 4 ure dela s klientom.
- Redna osebna izkušnja.
- Sestajanje intervizijske skupine enkrat mesečno po 3 ure.
- Individualni študij literature in predstavitev v skupini.

Splošno

Supervizirana psihoterapevtska praksa

Udeleženci izobraževanja iz geštalt terapije morajo opraviti tudi supervizirano klinično prakso v obsegu 630 ur dela s klienti. Navodila o izvedbi psihoterapevtske prakse na SFU so predstavljena v Pravilniku za študijske prakse (psihosocialne, psihiatrične in psihoterapevtske prakse). Ves čas so vključeni v supervizijo.

Udeleženci izobraževanja opravijo tudi prakso v učni bazi, v skladu s prej omenjenim pravilnikom.

Študijski dosežki (oz učni rezultati) ob zaključku specialističnega študija:

Izobraževanje je zasnovano tako, da edukantu omogoči pridobitev kompetentnosti za izvajanje geštalt terapije. Na splošni ravni so od kandidatov pričakovani naslednji študijski dosežki:

Povzeto po izobraževalnih standardih SLOGES.

2.1 Na splošni ravni:

- integrirano razumevanje geštalt terapije, povezovanje teorije in prakse,
- psihoterapevtske sposobnosti,
- zmožnosti reflektiranja svoje prakse,
- zmožnosti integriranja osebnega samozavedanja in uporabe tega v praksi in superviziji,
- zmožnosti kritične evalvacije teoretskih osnov in prakse GT ter drugih psihoterapevtskih pristopov,
- zavedanje o ugotovitvah raziskav.

2.2. Specifično:

Od kandidatov se pričakuje, da bodo zmožni:

- detajlno obravnavati teoretske temelje GT (geštalt psihologija, teorija polja, eksistencializem, fenomenologija, paradoksalna teorija sprememb, dialoški pristop) in demonstrirati kompetentnost njihove aplikacije na klinično prakso,
- pokazati zavedanje o drugih psihoterapevtskih pristopih in odnos do GT,
- detajlno obravnavati teorijo kontakta v kontekstu teorije polja in dialoga ter demonstrirati zmožnost ohranjanja kontakta s seboj in z drugimi v različnih situacijah,
- obravnavati in kritično evalvirati geštalt teorijo 'selfa',
- obravnavati in kritično evalvirati kompatibilne razvojne teorije,
- demonstrirati vednost in kompetentnost v: začetni in sprotni oceni klienta in kliničnega dela v odnosu do svojih zmožnosti in omejitev, oblike ponujene terapije, prevladujočih okoliščin in zmožnosti GT pristopa,
- razvijati terapevtsko zvezo,
- identificirati proces transferja in kontratransferja in delati s tem v terapevtskem odnosu,
- vzdrževati terapevtski odnos, ko se pojavijo problemi kot konflikti, problemi meja itn,
- izpeljati proces zaključevanja terapije oziroma terapevtskega odnosa,
- orisati proces, smer in napredek v psihoterapiji:
  - a) prepoznanje in identifikacija celotne oblike kot tudi vzorcev in spontanih tem,
  - b) prepoznanje fokusov sprememb, narave procesa spremembe, vzorcev odpora za spremembe in njihov pomen,

SFU Ljubljana

Trubarjeva 65, SI - 1000 Ljubljana

Zavod je vpisan v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani, matična št.: 6428878000, davčna št.: **38029812**,

transakcijski račun: **SI56 3400 0101 5852 361** pri banki Sparkasse d.d.

www.sfu-ljubljana.si

- c) razumevanje kulturnih, rasnih, starostnih, seksualnih orientacij ter razrednih in spolnih dinamik znotraj psihoterapevtskega odnosa,
  - d) razumevanje različnih razpoložljivih terapevtskih oblik (posamične, skupinske, partnerske, družinske, kratke, dolge),
  - e) zavedanje o terapevtskih izbirah v kontekstu izbrane terapevtske oblike.
- demonstrirati teoretično in klinično kompetentnost pri delu s telesom, vključujoč
- a) zavedanje klientovega in svojega senzornega, fizičnega, fiziološkega in afektivnega izkustva,
  - b) zavedanje spolnosti in vpliva na terapevtski odnos,
  - c) vednost in sposobnosti uporabe dotika v psihoterapevtskem odnosu.
- Demonstrirati vednost, sposobnost in kreativnost pri uporabi eksperimenta v psihoterapiji.
- Demonstrirati razumevanje:
- a) pojmov kreativne prilagoditve in stilov kontaktiranja v GT,
  - b) oblike diagnoze in psihopatologije v GT,
  - c) drugih diagnostičnih kategorij, kot so opredeljene v MKB in DSM,
  - d) implikacij dela s klienti s specifičnimi težavami in motnjami.
- Demonstrirati integracijo strokovnih in etičnih načel v svojo klinično prakso:
- a) uporabljati refleksijo, razpravo in supervizijo za oceno in poročanje o svojem delu in delu drugih s klienti,
  - b) vključiti se v profesionalno komunikacijo z drugimi zaupno, spoštljivo in kooperativno,
  - c) pokazati zavedanje problemov meja vključujoč zaupnost v specifičnih okoliščinah,
  - d) pokazati temeljno zavedanje pravnih vprašanj v zvezi s psihoterapijo.
- Razumeti GT pristop k skupinski dinamiki in odnos do drugih pristopov v kontekstu dela s skupinami in organizacijami.
- Demonstrirati zavedanje o ugotovitvah raziskav
(povzeto po: *GPTI Outcomes*, 2002)

Postopek za pristop k in opravljanje zaključnega specialističnega izpita iz geštalt terapije je natančneje opisan v Navodilih za zaključek specialističnega študija na SFU Ljubljana in je v skladu z izobraževalnimi standardi SLOGES in EAGT.

VIRI:

Eagt, Specific competencies (2010)

<http://www.gestaltstudia.cz/sites/gestaltstudia.cz/files/doc/eagt-specific-competencies-19-8-2013.pdf>

EAGT Training Standards (2016) <https://www.eagt.org/joomla/index.php/2016-02-25-13-29-31/tranining-standards>

Izobraževalni standardi Sloges (2019) <https://www.sloges.si/predstavitev>

Dodatni viri:

Podlesek.,A.ur.(2016) Razvoj sistema supervizirane prakse psihologov v Sloveniji. Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

ECVision. (2015) A European Competence Framework of Supervision and Coaching

http://www.undici.fr/articles/ECVision_Compentence_Framework032015

http://www.anse.at/tl_files/ecvision/dokuments/ECVision_Glossary.pdf

Kotnik, Rudi (2010). Kompetentnost v psihoterapiji: od koncepta in standardov do izvedbe v Kairos, letnik 4, številka 3-4. https://www.skzp.si/wp-content/uploads/2016/02/KAIROS-Slovenian-Journal-of-Psychotherapy-Volume-4-Issues-34-1.pdf

Kotnik, R. in Flajs, T. (2012). Priročnik Gita 2012-2013. Uporabljen kot zgled za pripravo Učnega načrta specialističnega študija Gestalt psihoterapije.